

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O'RNII

Kenjayeva Sabohat Safarovna

Termiz davlat universiteti Iqtisodiyot va turizm fakulteti 2 – bosqich talabasi

sabohatkenjayeva2004@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada iqtisodiyotning ayni vaqtdagi holatida axborot texnologiyalari qanday rol o'ynayotganligi tahlil qilinadi. Bunda, dastlab, zamonaviy iqtisodiyotda axborot texnologiyalarning yoki boshqa ma'lum turdagi texnologiyalarning o'rni qanday ekanligi to'g'risida sohada faoliyat yuritmaydigan boshqa yo'nalish mutaxassislarining fikrlari keltirib o'tiladi. So'ng, axborot, ayni vaqtda, axborot texnologiyalari aynan qanday qilib iqtisodiyotda muhim o'rin kasb etganligi muhokama qilinadi. Va nihoyat, iqtisodiyotda muhim vazifalarni bajarayotgan va keng qo'llanilayotgan axborot texnologiyalariga to'xtalib o'tiladi.

Kalit so'zlar: axborot texnologiyalari (IT), mobil obunalar, Datamation International ma'lumotlari, iqtisodiy ta'sir, iqtisodiy o'sish, investitsiyalar, resurslar, talab va taklif omillari, ish o'rinlarini yaratish, mobil obunalar soni, Yalpi Ichki Mahsulot o'sishi, elektron biznes, bulutli hisoblash.

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE MODERN ECONOMY ANNOTATION

The article analyzes the role of information technologies in the current state of the economy. At first, the opinions of experts from other fields who do not work in the field are presented about the role of information technologies or other types of technologies in the modern economy. Then, information, at the same time, how exactly information technology has gained an important place in the economy will be discussed. Finally, information technologies that perform important tasks in the economy and are widely used will be touched upon.

Keywords: information technology (IT), mobile subscriptions, data from Datamation International, economic impact, economic growth, investment,

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

resources, demand and supply factors, job creation, number of mobile subscriptions, Gross Domestic Product growth, e – business, cloud computing.

РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ АННОТАЦИЯ

В данной статье анализируется роль информационных технологий в современном состоянии экономики. Сначала излагаются мнения экспертов других областей, не работающих в данной сфере, о роли информационных технологий или других отдельных видов технологий в современной экономике. Затем будет обсуждаться информация, а также то, как именно информационные технологии заняли важное место в экономике. И, наконец, будут затронуты информационные технологии, выполняющие важные задачи в экономике и широко используемые.

Ключевые слова: информационные технологии (ИТ), мобильные подписки, данные Datamation International, экономическое воздействие, экономический рост, инвестиции, ресурсы, факторы спроса и предложения, создание рабочих мест, количество мобильных подписок, валовой рост внутреннего продукта, электронный бизнес, облачные вычисления. .

“Axborot texnologiyalarining iqtisodiy o‘shidagi rolini faqat iqtisodiy rivojlanishning kichik bir qismi sifatida ko‘rish mumkin. CR McConnell va SLL Brue fikriga ko‘ra, iqtisodiy o‘shish manbalari taklif omillari (tabiiy va mehnat resurslarining miqdori va sifati, asosiy kapital va texnologiya miqdori), talab omillari va taqsimlash omillari hisoblanadi. Sizning savolingiz oddiyroq misolda modellashtirilishi mumkin. “Uy qurishda belkurakning o‘rni qanday?”

Axborot texnologiyalari ilmiy-texnika taraqqiyotini tezlashtirishi mutlaqo tabiiy, ammo bu iqtisodiy o‘shish bilan bevosita bog‘liq emas. Investitsiyalarsiz, resurslarsiz va boshqa bir qator omillarsiz iqtisodiy o‘shish mumkin emas...”¹

“Ishonchli tezkor narx ma’lumotlari iqtisodiyotda muhim ahamiyatga ega. Busiz erkin bozor ham, markazlashgan iqtisodlar ham o‘z faoliyatini to‘xtatadi. AT

¹ Vladimir Andreeff

Rossiya Qurolli Kuchlarining sobiq harbiy xizmatchisi (1975 – 2001)

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

yorug'lik tezligida ma'lumotlar uzatishni tezlashtirsa ham, uning ishonchliligi shunchalik pasayadi"².

Rivojlanish to'siqlari va davom etayotgan beqarorlik davrida ko'plab mamlakatlar rivojlanishni jonlantiradigan va yangi ish o'rinlari yaratadigan strategiyalarni izlamoqda. Axborot texnologiyalari (IT) nafaqat eng tez rivojlanayotgan tarmoqlardan biri - ko'p sonli ish o'rinlarini yaratish, balki rivojlanish va takomillashtirishning majburiy ta'siridir.

Mobil obunalar soni (6,8 milliard) dunyo miqyosida aholi soniga yaqinlashmoqda, sayyoramizdagi odamlarning qirq foizi samarali tarzda tarmoqqa ulangan. Ushbu yangi sharoitda iqtisodiyotlarning raqobatbardoshligi ularning yangi innovatsiyalarga ta'sir qilish qobiliyatiga bog'liq. Datamation International ma'lumotlariga ko'ra, bu yerda axborot texnologiyalarining beshta iqtisodiy ta'siri mavjud:

1. To'g'ridan - to'g'ri ish o'rinlarini yaratish. Axborot texnologiyalari sektori eng yirik ish beruvchilardan biri hisoblanadi va shunday bo'lib qolishi kutilmoqda. Faqat Amerika Qo'shma Shtatlarida axborot texnologiyalari va kompyuterlar 2020 - yilgacha yigirma ikki foizga oshib, 758 800 ta yangi ish o'rinlarini yaratishi kutilmoqda. 2016 - yilda butun dunyo bo'ylab texnologik biznes sektori sakkiz foizga rivojlanib, ish haqi, ish o'rinlari va mahsulot va xizmatlar ko'lamini kengaytiradi.

2. YalM rivojiga qo'shgan hissasi. Turli mamlakatlarning xulosalari Axborot texnologiyalarining rivojlanish bo'yicha ijobiy natijalarini tasdiqlaydi. Masalan, keng polosali ulanishning o'n foizga o'sishi rivojlanayotgan bozorlarda Yalpi Ichki Mahsulot o'sishining bir butun o'ndan to'rt foizga o'sishi bilan bog'liq.

Ayrim mamlakatlarda internet umumiy Yalpi Ichki Mahsulotning uch butun o'ndan to'rt foizini tashkil qiladi. Ushbu ta'sirning aksariyati elektron biznes (e – business) - Internetda mahsulotlarni reklama qiladigan va taklif qiladigan shaxslar tomonidan boshqariladi.

3. Yangi ma'muriyatlar va korxonalarining rivojlanishi. Turli davlat xizmatlari onlayn va mobil telefonlar orqali mavjud bo'ldi. Bulutli hisoblashlarga o'tish modernizatsiyaning asosiy tendentsiyalaridan biridir. Axborot texnologiyalari mutlaqo yangi sohani, masalan, ilovalar sanoatini rivojlantirishga imkon berdi.

² Karlos Pronsato
Ixtirochi

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

4. *Ishchi kuchining o'zgarishi.* Axborot texnologiyalari ham tadbirkorning yuksalishiga hissa qo'shdi, bu esa o'z - o'zidan ish boshlaganlarga ilg'or tajribalar, qonuniy va ma'muriy ma'lumotlar, reklama va chayqovchilik aktivlariga erishishni osonlashtirdi.

5. *Biznesni rivojlantirish.* Tashkilotlarda foydalaniladigan axborot texnologiyalari vositalari biznes shakllarini soddalashtiradi va samaradorlikni oshiradi. Dunyo bo'ylab ulangan gadjetlarning favqulodda portlashi tashkilotlar uchun o'z mijozlariga xizmat ko'rsatishning yangi usullarini yaratdi.

Axborot texnologiyalari yoki IT sohadan qat'i nazar, zamonaviy iqtisodiyotning ishlashi uchun zarurdir. Ushbu texnologiya axborotni bir qurilmadan ikkinchisiga o'tkazishni osonlashtiradi, bu esa korxonalar uchun unga sarmoya kiritishni zarur qiladi.

Endi esa, axborot texnologiyalari (IT) atamasining adabiyotlardagi ta'rifini keltirib o'tmoqchiman:

Axborot texnologiyalari - bu axborotni saqlash, qayta ishlash, manipulyatsiya qilish va olish uchun kompyuter, tarmoq va ma'lumotlarni boshqarish tizimlaridan foydalanish. Axborot texnologiyalari yoki IT ko'pgina biznes funksiyalarining ajralmas qismi bo'lib, ularsiz biznes va tashkilotlar ichida va tashqarisida aloqa va hamkorlikni amalga oshirish mumkin emas.

Shu o'rinda bizda savol paydo bo'lishi mumkin:

“Nima uchun axborot texnologiyalari muhim?”

Bu savolga javob esa quyidagicha:

Chunki ular quyidagi asosiy beshta vazifalarni bajaradi:

1. Muloqotni osonlashtiradi
2. Ma'lumotlarni saqlash va boshqarishni yaxshilaydi
3. Kritik tizimlarni himoya qiladi
4. Hosildorlik va samaradorlikni oshiradi

5. Moslashuvchan ish tartibini qo'llab – quvvatlaydi

Shu o'rinda ta'kidlab o'tishim lozimki, axborot texnologiyalari ko'plab sohalarida qo'llaniladi. Ularning asosiylari esa quyidagilar:

- Biznes;
- Ta'lim;
- Bank ishi;
- Elektron tijorat;

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

- Bandlik.

Va nihoyat, axborot texnologiyalarining turlariga to'xtalib o'tadigan bo'lsak, ularning uchta asosiy turi mavjud:

1. Analitika

Analitika - bu ma'lumotlardagi tendentsiyalar va naqshlarni aniqlash, sharhlash, vizualizatsiya qilish va taqdim etish jarayoni. Ko'pgina biznes funksiyalari katta hajmdagi ma'lumotlarni ishlab chiqaradi va kompaniyalar o'z ma'lumotlarini tushunish uchun IT tahlilchilarining tajribasini talab qiladi. Masalan, veb - saytlar, ijtimoiy tarmoqlar va ko'plab uchinchi tomon dasturlari, masalan, POS terminallari kompaniyalarga o'z funksiyalarini yaxshilashga yordam beradigan ma'lumotlarni yaratadi. Ma'lumotlarni tahlil qilish orqali korxonalar o'zlarining qarorlarini qabul qilish va operatsiyalarini boshqarishga yordam beradigan tendentsiyalar va naqshlarni aniqlashlari mumkin.

2. Avtomatlashtirish

IT sohasidagi avtomatlashtirish qo'lda ishlash va aralashuvni kamaytirish uchun takrorlanadigan jarayonlarni dasturiy ta'minot va tizimlar bilan almashtirishni o'z ichiga oladi. Avtomatlashtirish nafaqat ishni tezlashtiradi, balki operatsiya xarajatlarini kamaytirishga ham yordam beradi. Axborot texnologiyalari avtomatlashtirishdan foyda ko'rishi mumkin bo'lgan bir nechta sohalar mavjud, jumladan ma'lumotlarni qayta ishlash, mijozlarni qo'llab - quvvatlash va xatolar jurnali.

3. Bulutli hisoblash

Bulutli hisoblash - bu Internet orqali hisoblash xizmatlarini yetkazib berish. Bulutli hisoblash yordamida korxonalar o'z binolarida hech qanday infratuzilmani o'rnatmasdan serverlar, saqlash, ma'lumotlar bazalari, xususiy dasturiy ta'minot va tahliliy ma'lumotlarga kirishlari mumkin. Bulutli hisoblash yuqori moslashuvchanlik va innovatsiyalarni ta'minlaydi va korxonalarga xarajatlarni kamaytirishga yordam beradi va miqyosdagi iqtisodlardan bahramand bo'ladi. Bulutli hisoblashda dasturiy ta'minot ishlab chiquvchilari, muhandislar va ma'murlar uchun bir nechta pozitsiyalar mavjud.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://medium.com> "The Role of Information Technology in Today's Economy"
2. <https://www.quora.com> "What is the role of information technology in economical growth?"
3. <https://sg.indeed.com> "What Is Information Technology? (Importance, Roles and Types)"